

TEMATYKA INSPEKCJI

w dniach 08 - 10 maja 1989r.

Badaniem inspekcyjnym należy objąć sposób i terminowość wykonania następujących czynności wyborczych, przewidzianych w Kalendarzu wyborczym oraz wydanych przepisach i wytycznych, a w szczególności:

- I. Powołania przez prezydium rad narodowych stopnia podstawowego obwodowych komisji wyborczych oraz przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej - obwodowych komisji dla jednostek wojskowych (art.34 ust.3 Ordynacji wyborczej do Sejmu PRL).

Ostateczny termin wynikający z Kalendarza wyborczego upływa 10 maja br.

Inspektor powinien zbadać:

1. czy we wszystkich jednostkach stopnia podstawowego, tj.: gminach, miastach, miastach i gminach oraz dzielnicach, prezydium rad narodowych powołały obwodowe komisje wyborcze;
2. czy skład liczbowy powołanych obwodowych komisji wyborczych odpowiada dyspozycjom art. 33 ust.3 Ordynacji wyborczej, tj. od 7 do 11 osób (przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz i 4 do 8 członków);
3. czy we wszystkich komisjach zachowano zasadę pluralizmu, tj. również udziału w ich składach strony opozycyjno-solidarnościowej, a jeżeli nie - to w ilu i dlaczego; jakie przykładowo zachowano proporcje udziału opozycji w tych składach;
4. jakie środki organizacyjne podjęto dla zapewnienia, by osoby powołane do składu obwodowych komisji wyborczych otrzymały odpowiednie pisma - nominacje przewodniczących właściwych rad narodowych stopnia podstawowego (członkowie obwodowych komisji wyborczych z obwodów wojskowych - od Przewodniczącego

WRN, przekazywane zainteresowanym za pośrednictwem przedstawiciela wojska);

5. czy terminowość powołania obwodowych komisji wyborczych była kontrolowana przez właściwe okręgowe i wojewódzką komisje wyborcze;
6. czy o powołaniu obwodowych komisji wyborczych poinformowano wyborców i w jakiej formie;
7. jaki system szkolenia obwodowych komisji wyborczych przewidziano w województwie, jakie ustalono terminy tego szkolenia.

Zgodnie z Wytycznymi PKW z 20 kwietnia 1989r. szkolenia przewodniczących i sekretarzy obwodowych komisji wyborczych powinny się odbyć w okresie od 20 do 25 maja br. (str.10).

II. Zgłoszeń kandydatów na posłów i na senatorów do zarejestrowania wraz z oświadczeniami kandydatów o wyrażeniu zgody na kandydowanie.

Ostateczny termin zgłoszenia kandydatów wynikający z Kalendarza wyborczego upływa 10 maja br.

Czynności związane z rejestrowaniem zgłoszeń kandydatów na posłów wybieranych w okręgu zostały omówione na str.10-13, a - zgłoszeń kandydatów na senatorów na str.22-23 Wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 20 kwietnia 1989r.

Inspektor powinien zbadać:

1. czy wszystkie zgłoszenia kandydatów na posłów i senatorów zostały dokonane zgodnie z przepisami Ordynacji wyborczych tj.:
 - a) czy kandydatów na posłów zgłosiły uprawnione podmioty i czy zachowano wymogi zgłoszenia określone w art.41 ust.1 Ordynacji wyborczej do Sejmu, a mianowicie, iż:
 - naczelne i wojewódzkie władze PZPR, ZSL, SD, PAX, UChS i PZKS zgłaszają kandydatów w dowolnym okręgu bez konieczności potwierdzenia zgłoszenia 3000 podpisów,
 - naczelne i wojewódzkie władze organizacji społecznych i zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym zgłaszają kandydata

- w dowolnym okręgu wyborczym, za potwierdzeniem zgłoszenia 3000 podpisów nie koniecznie wyborców z danego okręgu,
- > podmiotem zgłaszającym kandydata są też grupy wyborców z okręgu, w którym nastąpi zgłoszenie jeżeli, zgłoszenie potwierdzi pisemnie 3000 wyborców z tego okręgu,
- b) czy w zgłoszeniach podano dane o kandydatach (nazwisko, imiona, wiek, zawód, miejsce pracy i miejsce zamieszkania) oraz czy brzmienie i pisownia nazwisk i imion odpowiadają podanym w oświadczeniu o zgodzie na kandydowanie, które winno być dołączone do każdego zgłoszenia (art.41 ust.2 i 45 ust.2),
- c) czy zgłoszenia kandydatów nastąpiły zgodnie z przeznaczeniem konkretnych numerów mandatów ustalonym przez okręgowe komisje wyborcze, czy ten fakt był kontrolowany i jak oraz czy kandydaci mają pełnię praw wyborczych i nie kandydują w innych okręgach wyborczych (do Sejmu i Senatu),
- d) czy do zgłoszenia wymagającego podpisu 3000 wyborców dołączono listy z dostateczną liczbą podpisów, czy listy te zawierają niezbędne dane wyborców (nazwisko i imię, wiek, adres zamieszkania oraz numer dowodu osobistego i podpis), czy komisje kontrolowały wrywkowo: wiarygodność tych danych, zachowanie zasady, że wyborca może udzielić poparcia tylko jednemu kandydatowi do danego mandatu (art.42 ust.1) i nie podpisał więcej niż 1 raz danego zgłoszenia,
- e) czy kandydatów na senatorów zgłosiły uprawnione podmioty i czy zachowano wymogi zgłoszenia określone w art.6 Ordynacji wyborczej do Senatu, a mianowicie, iż:
- naczelne i wojewódzkie władze organizacji politycznych, społecznych i zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym zgłaszają kandydatów w dowolnym okręgu wyborczym za potwierdzeniem zgłoszenia 3000 podpisów wyborców nie koniecznie z danego województwa,

- podmiotem zgłaszającym kandydata są też grupy wyborców, które potwierdzają zgłoszenie 3000 podpisów wyborców z danego województwa

oraz czy w zgłoszeniach kandydatów na senatorów zachowano zasady omówione wyżej w punktach: b - w całości, c - odnośnie praw wyborczych kandydata oraz zakazu kandydowania równolegle w innym województwie lub do Sejmu, d - z tą różnicą, że do Senatu wyborca może poprzeć 2 kandydatów (woj. warszawskie i katowickie - 3).

2. czy i jakie występowały wady zgłoszeń, ilu dotyczyły kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów i jaka była procedura postępowania komisji wobec zgłaszających lub pełnomocników wyborców (czy postępowanie to było zgodne z prawem);
3. ilu kandydatów na posłów zgłoszono okręgowej komisji wyborczej (inspektor proszony jest o podanie kolejno Nr okręgu, liczby mandatów oraz liczby zgłoszonych kandydatów), czy wszystkie zgłoszenia były prawidłowe;
4. ilu kandydatów na senatorów zgłoszono Wojewódzkiej Komisji Wyborczej i czy wszystkie zgłoszenia były prawidłowe.

Inspektor proszony jest o dokładne zbadanie i opisanie przypadków zgłoszeń zakwestionowanych przez komisje wyborcze.

- III. Przygotowania rejestrów kandydatów na posłów i senatorów, projektów obwieszczeń dotyczących podania do wiadomości wyborców danych o kandydatach na posłów oraz analogicznych obwieszczeń dotyczących kandydatów na senatorów.

Czynności związane ze sporządzeniem rejestru kandydatów na posłów zgłoszonych do poszczególnych mandatów i podaniem do wiadomości wyborców danych o kandydatach zostały omówione na str. 14-17, a kandydatów na senatorów - na str. 23-25 Wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 20 kwietnia 1989r.

Inspektor powinien zbadać:

1. czy opracowano wzory rejestrów kandydatów na posłów zgłoszonych do poszczególnych mandatów (do każdego mandatu sporządza się osobny rejestr);
2. czy przygotowane wzory rejestrów kandydatów na posłów spełniają wymogi określone na str.14 Wytycznych PKW z 20 kwietnia 1989r.;
3. czy przygotowano wzór rejestru kandydatów na senatorów (wojewódzka komisja wyborcza sporządza jeden rejestr) i czy odpowiada on wymogom określonym na str.23 Wytycznych PKW z 20 kwietnia 1989r.;
4. stopień zaawansowania prac przygotowawczych do wydrukowania i rozplakatowania (najpóźniej w dniu 20 maja) obwieszczeń zawierających dane o zarejestrowanych kandydatach na posłów oraz obwieszczeń o zarejestrowanych kandydatach na senatorów (wzory stosownych obwieszczeń zamieszczone są na str.15 i 24 Wytycznych PKW z dnia 20 kwietnia 1989r.);
5. czy komisje wyborcze (okręgowa i wojewódzkie) zaplanowały sprawdzenie z ewidencją ludności prawidłowej pisowni nazwisk i imion wszystkich kandydatów na posłów i senatorów - dla zapewnienia bezbłędnego druku kart do głosowania.

IV. Inne uwagi i spostrzeżenia inspektora PKW.

Notatkę z wyjazdu (w 2 egzemplarzach) inspektor PKW proszony jest dostarczyć do Biura Rad Narodowych Kancelarii Rady Państwa, pokój 241 w dniu 11 maja (czwartek) w godz. 8¹⁵-16⁰⁰, tel. 28-06-34 lub 6941603.